

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Kristýna Nagy

Název práce: Dějiny německy mluvících obyvatel českých zemí v muzeu: Komparace expozice Prožitků vlast a Naši Němci

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Ota Konrád

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce srovnává dvě aktuální výstavy, zabývající se dějinami českých (sudetských) Němců: Stálou výstavu v mnichovském Sudetoněmeckém muzeu a stálou expozici Naši Němci-Unsere Deutschen v Muzeu města Ústí nad Labem. Autorka na základě teoretické literatury k paměťovým studiím a muzejnictví srovnává obě výstavy z několika úhlů pohledu (formální podoba, obsah apod.) a podává zároveň přehled (často strnitý) cesty k jejich realizaci. Práce si klade za cíl odpovědět na otázku jak se proměnilo pojetí dějin českých (sudetských) Němců v (sudeto)německém a českém prostředí více než čtvrtstoletí po česko-německé deklaraci. Komparace obou výstav, které se samy hlásí k tomu, že využívají nejnovějšího stavu bádání k danému tématu, je podkladem pro zodpovězení této otázky.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce je z hlediska metodologického velice dobře zpracována. Autorka využívá odbornou literaturu v oblasti paměťových studií a muzejnictví. Na jejich základě provádí srovnání obou výstav. Opírá se přitom jak o vlastní, opakované návštěvy obou výstav, rozhovory s organizátory výstav a dalšími odborníky, ale i o sekundární a primární literaturu a zčásti také nezveřejněné prameny. Práce je vhodně doplněna několika přílohami, včetně fotografií expozice, dokládající argumenty autorky. Práce je logicky členěna – po úvodní části a vyrovnání s literaturou k tématu dějin českých Němců a paměťovým studiím, popř. muzejnictví, se zaměřuje na představení geneze výstav. Následně analyzuje výstavy a srovnává je. Práce je uzavřena závěrem, v němž se autorka vrací k otázkám, jež si položila v úvodu.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Formální a jazykové zpracování je na vysoké úrovni, práce je téměř bez jakýchkoli jazykových a stylistických chyb či jiných formálních nedostatků.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

Práce je originální

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Práci hodnotím velice pozitivně, patří k nejlepším pracím, které jsem mohl v posledních letech vést. Autorka je samostatný badatel, schopná tvůrčím způsobem aplikovat znalosti, získané z odborné literatury a provádět vlastní výzkum. Práci považuji svým tématem a zpracováním nejenom za výbornou kvalifikační práci, ale i za kvalitní odborný text v oblasti historie a paměťových studií, který přináší nové poznatky. Hlavní zjištění autorky, podle něhož ani dlouhá léta česko-německé (i odborné) spolupráce nedokázala zcela nahradit tradiční narativy a vytvořit nový pohled na česko-německé dějiny, není sice možná zcela překvapivý, je však

doložen přesvědčujícím způsobem. Oceňuji i skutečnost, že autorka k tomuto závěru dospěla nejenom na základě obsahové analýzy obou výstav, ale zahrnutím jejich formálních aspektů. Ty, spolu s ne zcela jednoduchou genezí obou výstav, podstatným způsobem ovlivnily jejich výslednou výpověď. Například koncentrace na exponáty v případě mnichovské výstavy, daná jejich dostupností v příslušných sbírkách, dala sice této výstavě větší možnosti než jaké měla na originální exponáty spíše chudá výstava v Ústí nad Labem, zároveň ale předurčila vyznění výstavy a její výpověď. Výstižná je i autorčina charakteristika obou výstav, poukazující na chápání dějin českých (sudetských) Němců v obou společnostech: na jedné straně sudetští Němci jako skupina v současném Bavorsku, jejíž identita je utvářena právě konstrukcí vlastního, specifického historického příběhu, na straně druhé „naši Němci“, tedy sice blízcí bývalí spoluobčané, kteří však zároveň reprezentují již uzavřenou minulost českých zemí. Odlišná míra pozornosti, věnovaná na obou výstavách některým neuralgickým bodům historie (především vyhnání Němců po roce 1945) či odlišné interpretace (především meziválečné Československo a období 1938/1939-1945) vyvolávají nutně otázku, proč se ani po více než třech desetiletí svobodného výzkumu a akademické i další výměny nepodařilo tyto rozdíly odstranit či je přivést k vzájemnému dialogu.

6. SPOLUPRÁCE S VEDOUČÍM PRÁCE (komunikace s vedoucím práce, schopnost reflektovat připomínky, posun od původního záměru apod.)

Spolupráce s autorkou práce byla vynikající. Autorka je schopná reflektovat a samostatně zpracovat připomínky a komentáře druhé strany. Oceňuji ale především její samostatnost, s níž si dokázala téma naformulovat a rozvrhnout „design“ výzkumu, nalézt odbornou literaturu a v neposlední řadě provést samotný výzkum. Doporučuji, aby autorka dále svoji práci upravila do podoby odborné studie, která by mohla být publikována v některém z českých odborných periodik (Střed, Soudobé dějiny). Osobně je mi líto, že autorka nechce dále pokračovat ve vědecké kariéře v oblasti historie, k níž by podle mě měla všechny předpoklady.

7. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Jaké jsou podle Vás důvody toho, že česká i (sudeto)německá výstava v řadě ohledu využívají starší narativy? Proč se nepodařilo vstoupit do vzájemného dialogu? Je vůbec myšlenka společné výstavy realizovatelná (a žádoucí)?

8. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(A a B výborně, C a D velmi dobře, E dobře, F nevyhovělo):

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako výbornou, tzn. stupněm A.

Datum:
1.6.2023

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.